

INGATLAN- FORGALOM

Szeged város területén 1939 június 3-tól 10-ig a következő ingatlanok cseréltek gazdát:

Özv. Pomázy Istvánné és gyermekei eladták Nagymihály Szilveszternek a Béke-utca 2a. számú házukat 106 n. öles telekkel 11.000 pengőért.

Szél János és társai eladták Pintér Jánosné-nak a Somogyi-telep 1141 számú házukat 1510 pengőért.

Kispéter József és társai eladták Dobó Lajos és nejének a Szécsi-utca 23. sz. házukat 282 n. öles telekkel 7000 pengőért.

Papp István és neje eladták Szűcs Jánosné-nak az Alsó Ásotthalom dűlőben lévő 652 n. öl földjüket 6.92 K kat. tővedelemmel 250 pengőért.

Csiszár András eladta özv. Takács Józsefnének a Madarásztó dűlőben lévő 1 hold 925 n. öl földjét 7.54 K kat. tővedelemmel 1565 pengőért.

Csöti László eladta id. Nyári Ferencnek a Ró-

Befőzéshez

jó hőálló üveget
szintén az

Telefon:
17-82

ADLER
EDÉNYCSARNOK

Alapítva
1905

ad olcsón! Tisza Lajos körút 38 szám

ma Kálvária Jerikó dűlőben lévő 542 n. öl földjét 9.14 K kat. tővedelemmel 1084 pengőért.

Özv. Schlüsler Ignácné eladta dr. Merényi Albinné és társának a Dugonics-u. 21. számú házát 126 n. öles telekkel 16.000 pengőért.

Kéri Józsefné és társai eladták Szántó Gyulának a Nemestakács-utca 41. számú házukat 352 n. öles telekkel óthatod részben 7500 pengőért.

Varga Márton és neje eladták Kotogán Józsefnének a Kisivánszék dűlőben lévő 6 n. öl földjüket 0.82 K kat. tővedelemmel 17.26 pengőért.

Ismét kaphatók a felszabadult Felvidékről friss töltésű Szolyvai, Polenai, Margit gyógyvizek

Danner Péter fia cégnél ahol az összes többi bel- és külföldi gyógy és ásványvizek is legolcsóbban beszerezhetők!
Alapítva: 1845. Telefon: 11-41.

ÁRVIZ ELŐTT

Irta: TONELLI SANDOR

Az elmúlt napokban a régi Szeged történetének néhány adata után nyomoztam. Csak néhány egészen jelentéktelen, kicsiny adatra volt szükségem, de hogy megtaláljam őket, a Somogyi-könyvtár hírlapgyűjteményében végig kellett lapoznom a szegedi újságokat a hetvenes évek kezdetétől egészen az árvizig. Akárki elhiheti nekem, hogy az ilyen régi újságok böngészése érdekesebb a legérdekesebb regényeknél. Qsz-öreg emberek, akiket a magas koruk járó megkülönböztetett tisztelettel süvegünk meg, mint egészen fiatal emberek szerepelnek, akiknek a neve mellett az akkori patriarkális újságírás divatja szerint ilyen jelzők sorakoznak: *sókatigérő, szépreményű, nagy jövőre feljogosító*. Ha leányokról van szó, a jelzők természetesen megfelelően változnak: *széplelkű, bájos, legbájosabb*. Ezeket az obligát jelzőket a néhai Szegedi Híradó egy ízben sokkal realitásabb kifejezéssel tetézte meg, megírván, hogy „*városunk leggazdagabb leánya*” férjhez megy Békéscsabára. Ugy látszik, a Híradó munkatársának fájt, hogy a jó kis szegedi pénzt kiviszik a városból. Hogy ki volt a hetvenes évek derekán „*városunk leggazdagabb leánya*”, annak kitalálását rábízom a lap olvasóira. Talán akadnak közöttük, akik még emlékeznek az árviz előtti időkre.

Mondanom sem kell, hogy az árviz előtti szegedi újságírás nemcsak a jelzők használatában különbözött a mostanitól. A tempója az akkori újságírásnak némileg más volt. Nem volt telefon, a távíróval is takarékoskodni kellett, így hát a hírek kissé lassabban jutottak a nagyérdemű olvasóközönség tudomására. Ez persze egy cseppet se volt baj, mert a pesti lapok se érkeztek meg három óra alatt Szegedre és így nem csinálhattak konkurenciát a szegedi sajtónak. Ahogy a szab. osztrák-magyar államvasút társaság menetrend-hirdetéseiből látom, amelyek egy gőzmozdonnyal ékesítve szerepelnek a szegedi lapok utolsó oldalán, a bécs-vecseriovai gyorsvonat *hétedfél óra alatt érkezett meg Budapestre Szegedre*. Így hát a szegedi lapoknak nem kellett nagyon sietni a hírek közlésével. Az országgyűlésről rendszerint csak rövid távirati tudósítás van a hírek

végén, annak megemlékezésével, hogy ki beszélt és esetleg mit mondott. Csak nagy botrányok és tüntetések esetén növekszik meg a távirati híradás húszonöt-harminc sorra. De hogy a közügyek iránt érdeklődő buzgó honfiak érdeklődése csorbát ne szenvedjen, közlik a szegedi lapok az elmondott fontosabb beszédeket, *két-három napi késccdelemmel*. Az ilyen utólagos beszédközlések ilyenforma bevezetéssel jelennek meg a lapokban: „Lapunk tisztelt olvasói bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy egész terjedelmében közöljük hazánk nagy fiának a képviselőházban elmúlt kedden (esetleg szerdán) elhangzott beszédét”.

Az izgalom és sietség nélküli újságírásnak érdekes példája az is, hogy V. Ferdinánd 1875 június 29-én, *keddi napon halt meg* prágai internáltágában s *az első tudósítások a szegedi lapokban csak csütörtökön jelennek meg*. Később jönnek azután a hosszabb-rövidebb hírek a néhai császár-herceg utolsó napjairól, bölcs mondásairól és végrendeletéről. Egyben nem lett igazuk az akkori lapoknak: abban, hogy V. Ferdinándot „*jóságos*” melléknévvel „*szeretett emlékü*” uralkodói között fogja elkönyvelni a magyar történelem.

A hetvenes évek szegedi lapjainak állandóan visszatérő címe a „*Budapesti levél*”. E cím alatt a lapok pesti tudósítója beszámol a nagyobb társadalmi eseményekről, színházakról, bálakról, divatról és általában mindarról, ami főleg „*honunk széplelkű leányait*” érdekelheti. Ez is azt mutatja, hogy akkoriban nem

volt túlságosan gyakori a Budapestre való utazgatás. Pedig a fentebb említett szab. osztrák-magyar államvasút társaság, amely akkor Magyarország legfontosabb vasútvonalát kezelte és üzemben tartotta; időről-időre olcsó alkalmi vonatokat is indított Budapestre. Ezek voltak a *mostani filléres vonatok ősei*. Hogy meynyibe került ezeken a vonatokon egy utazás a fővárosba, a hirdetésekéből nem tudtam megállapítani. Az akkori közlekedési nyelven ezeknek a vonatoknak *kéjvonat* volt a nevük.

Érdekes hírek az árviz előtti szegedi lapokból: 1873 május 14-én megírták a szegedi újságok, hogy Rózsa Sándort porének befejezése után az alföldi vasúton erős csendőrkísérettel „*rendeltetési helyére*”, Szamosújvárra szállították. 1874 február 24-én a lapokban nagy tudósítások olvashatók az *ügyvédi kamara* megalakulásáról. (A kereskedelmi és iparkamara csak 1891-ben kezdte meg működését.) A hetvenes évek derekától kezdve nagyon sok cikk kívánja egy *irodalmi és tudós társaság* megalakítását. Ugyanakkor cikkezik a szegedi sajtó arról is, hogy szobrot kellene emelni *Dugonics Andrásnak*, Szeged legnagyobb fiának. Hasonlóan sokat foglalkoztatja a szegedi lapokat egy állandó jégpálya létesítésének terve is. Indok gyanánt az szerepel, hogy fel kellene lendíteni a „*körcsölydszát*” egészséges és kecses sportját.

A katonai vonatkozású hírek között nem a kaszárnya-építés és nem is a bosnyák okkupáció a legérdekesebb, hanem az, hogy mikor a háziezred gyalog jön vissza a Duna-Tisza közén végbement hadgyakorlatokról, a polgármester kiköcsikázik az ezred elé Dorozsmára és ott beszéddel fogadja a marcapa hadfiakat. Nagy ebédeknél az ezredes ül a főispán, vagy polgármester mellett. A tábornok ugyanis akkoriban még ritkaságszámba ment Szegeden. Egyik újságban sikerült egy hírt felfedeznem, amely ezt a címet viselte: „*Vezérőrnagy Szegeden*”. A temesvári garnizonnak az egyik tábornoka két napig Szegeden tartózkodott; a sokatmondó cím alatt erről az eseményről számolt be a szegedi újság olvasóinak.

Ellenben ha az élet tempója az árviz előtti időkben valamivel lassúbb volt is, mint mostanában, azt a viláért se szabad föltételezni, mintha az akkori emberek nem törődtek volna a világ ügyeivel. Lehet, hogy kissé szűkebb volt az érdeklődésük köre, mint a miénk, de amit meg akartak tudni, azt alaposan megtudták és bizonyára meg is emésztették. A rendes közgyűlést akkoriban *rendszerinti közgyűlésnek* hívták s ezekről a rendszerinti közgyűlésekről a legaprólékosabb részletekre is kiterjedő tudósítások jelennek meg a lapokban. Weekend, illetve *veckend* akkoriban a hét végén, de még kevésbé a hét közepén nem volt

KORDA RUHA
KALAP

Nagy választék — olcsó árak!
Elsőrendű urisزابóság.

Sport- és divatöltőnu
Esz- és ballonkabát
Cord és burbury raglán
Ru ruházati cikkek

— olcsó árak!
SZÉCHENYI TÉR